

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Dominika Hubáčková
Téma práce:	Biologické kritérium nepřičetnosti a otázka trestní odpovědnosti pachatele
Rozsah práce	73 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	24. června 2020
Vedoucí diplomové práce:	prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Přestože se téma práce řadí mezi tradiční témata trestního práva hmotného, svým obsahem je zcela aktuální, a to zejména v částech věnovaných znalecké činnosti a problémům ochranného léčení a zabezpečovací detence. Právě otázky prokazování nepřičetnosti pachatele a účelu a účinnosti ukládaných sankcí mají ve srovnání se zbytkem práce výrazný praktický aspekt spočívající v aplikačních problémech, s nimiž se potýkají jak orgány činné v trestním řízení (podmínky uložení ochranných opatření a jejich přeměny), tak osoby podílejících se na přímém výkonu zmíněných ochranných opatření (přetíženost systému a s tím související snížení efektivity poskytované léčby).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je z hlediska právní teorie poměrně složité na zpracování. Vyžaduje znalost trestního práva hmotného a procesního, ale také přidružených odvětví jako soudní psychiatrie a sexuologie. Diplomantka správně pracuje se všemi výkladovými metodami včetně metody komparace. Práce vychází z poměrně širokého spektra odborné literatury z českého jazykového prostředí, nechybí však ani anglické a německé odborné zdroje. Kvalitu práce zvyšují prezentované poznatky z praxe, které autorka čerpala z rozhovoru s MUDr. Jiřím Švarcem.

3. Formální stránka a systematické členění práce

Práce je systematicky a logicky vhodně členěna na úvod a pět kapitol. Po obecném úvodu soustředěném do prvních dvou kapitol věnovaných pojednání o skutkové podstatě trestného činu a institutu nepřičetnosti, se diplomantka poměrně obsáhle věnuje problematice duševních poruch a jejich prokazování včetně nové právní úpravy znalecké činnosti. Poslední část práce analyzuje instituty ochranného léčení a zabezpečovací detence, a to jak po stránce teoretické, tak z hlediska problematických aspektů jejich výkonu včetně zamýšlením nad perspektivami těchto ochranných opatření.

Po formální stránce jí však lze vytknout hned několik věcí, a sice nezarovnání textu do bloku, jeho nedůsledné členění do odstavců, občasné složitou formulaci a kombinaci vět ve spojení s nemálo častými gramatickými chybami, a nakonec i neshodné odsazování odstavců. Kombinace těchto formálních a poměrně zbytečných nedostatků činí předloženu práci nepřehlednou a pro čtenáře hůře uchopitelnou.

4. Vyjádření k práci

Po obsahové stránce práce splňuje požadavky kladené na zpracování diplomových prací. Neobsahuje faktické ani výkladové chyby. Upozornit však lze na jistou nepřesnost na str. 24 textu a tím, že nejenom duševní porucha, ale také nepřičetnost je právní pojmem se všemi důsledky, které z této jejich povahy plynou. Obsah předložené práce svědčí o znalosti problematiky zejména z oblasti přidružených odvětví a širším zájmu diplomantky o její předmět. Úvodní popisnou část práce vhodně doplňuje část kritická obsažená v kapitole páté, která vychází z praktických poznatků získaných rozhovorem s MUDr. Jiřím Švarcem. Autorka v ní poukazuje na pochybení praxe při ukládání ochranných opatření, nesprávnou formulaci otázek položených znalci, otázku účinnosti ochranných opatření, a především pak absenci komunitních center, které mohou v budoucnu přispět k deinstitucionalizaci péče o pachatele s duševní poruchou. Kladně hodnotím také část věnovanou analýze získaných dat a plně se ztotožňuji s kritikou autorky stran nedostatečnosti jejich sběru v programech orgánů činných v trestním řízení. Jak již bylo uvedeno výše, kvalitu práce snižuje její horší formální stránka.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce, a sice teoretické vymezení institutu nepřičetnosti v české právu, analýza otázky prokazování biologické
--------------------	--

	složky nepřičetnosti a teoretických i praktických aspektů sankcí ukládaných pachatelům trpícím duševní poruchou, který není v úvodu práce výslovně definován, diplomantka splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce vykazuje nízkou shodu s komparovanými dokumenty a nejeví známky plagiátorství.
Logická stavba práce	Systematicky vhodně zvolena.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka zdařile pracuje se širokým spektrem druhově pestrých pramenů včetně pramenů cizojazyčných.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce je z hlediska hloubky analýzy na velmi výborné úrovni, což svědčí o dobré orientaci diplomantky v problematice.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úprava práce snižuje celkově velmi dobrou úroveň práce, jak již bylo uvedeno shora pod bodem 3.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je po formulační stránce na horší úrovni. V textu se vyskytují poměrně časté gramatické chyby, autorka se vyjadřuje v dlouhých a občas méně srozumitelných souvětích. Uvedené snižuje čtivost textu i jeho přehlednost.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Může ochranné léčení plnit svůj účel u psychických poruch, které jsou léčebně neovlivnitelné?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	výborně až velmi dobře

V Praze dne 29. srpna 2020

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

oponent diplomové práce